

O ŠTEDNJI

german
cooperation

DEUTSCHE ZUSAMMENARBEIT

Implemented by

giz Deutsche Gesellschaft
für Internationale
Zusammenarbeit (GIZ) GmbH

BANKA QENDRORE E REPUBLIKËS SË KOSOVËS
CENTRALNA BANKA REPUBLIKE KOSOVA
CENTRAL BANK OF THE REPUBLIC OF KOSOVO

CILJEVI UČENJA

- DEFINICIJA UČENJA
- RAZLOZI ZAŠTO SU UŠTEDE ZNAČAJNE
- KAKO ŠTEDITI
- PRAVILO 50/30/20
- PRAVILO OD 30 DANA

ŠTA PREDSTAVLJA UŠTEDA?

- **UŠTEDE** SU IZNOS NEČEGA KAO NA PRIMER VREMENA ILI NOVCA KJOE VI NEMATE POTREBE DA UPOTREBITE ILI POTROŠITE”

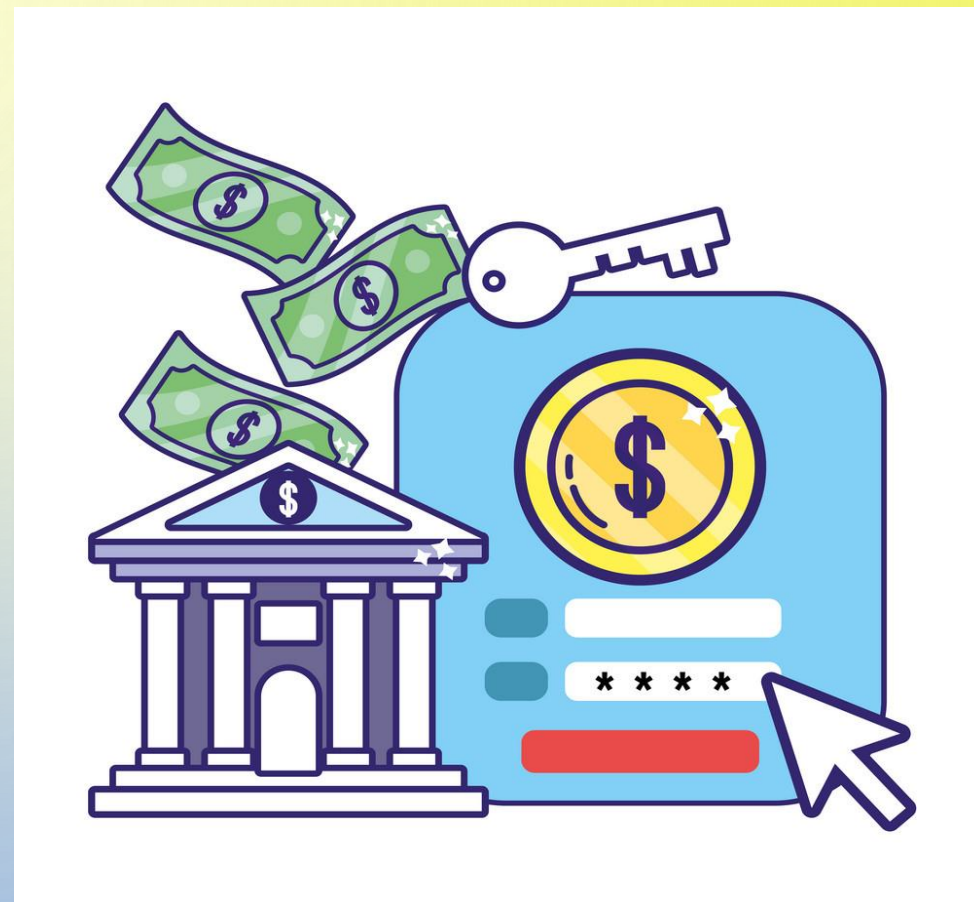
OXFORD ONLINE DICTIONARY

- **UŠTEDE** PREDSTAVLJAJU PROCES IZDVAJANJA SADAŠNJEG PRIHODA ZA KORIŠĆENJE U BUDUĆNOSTI, ŠTEDNJA MOŽE BITI U VIDU POVEĆANJA DEPOZITA U BANKAMA, KUPOVINE DRŽAVNIM ZAPISIMA ILI PORASTA SUME NOVCA U GOTOVINI.

ENCYLOPAEDIA BRITANNICA

- **UŠTEDE** PREDSTAVLJAJU PROCES IZDVAJANJA SADAŠNJEG PRIHODA ZA KORIŠĆENJE U BUDUĆNOSTI

[HTTPS://BQK-KOS.ORG/EDU/WP-CONTENT/UPLOADS/2020/04/BROSHURA-1-FINAL-FINAL.PDF](https://bqk-kos.org/edu/wp-content/uploads/2020/04/broshura-1-final-final.pdf)

DALI JE ZANINA PORODICA ŠTEDELA?

AJDE DA PREBROJIMO MESEČNU UŠTEDU ZANINE PORODICE NA OSNVU PLANA BUDŽETA!

UKUPNI PRIHODI	2.500 EURO
- <u>UKUPNI TROŠKOVI</u>	<u>1.700 EURO</u>
USTEDA	800 EURO

MESEČNI BUDŽETSKI PLAN ZANINE PORODICE

IZVORI PRIHODA	IZNOS PRIHODA	VRSTE TROŠKOVA	IZNOS TROŠKOVA
Porodični prihodi	1500	Ishrana	800
Prihodi od zakupnina	400	Osiguranje auta	20
Zanina plata	300	Javne usluge	20
Andrine doznake	300	Električna energija	50
		Lična nega	60
		Odeca	300
		Komunikacija I TV kablovska	50
		Zabava	200
		Neočekivani troškovi	200
Svega prihodi	2500	Svega prihodi	1700
Bilans (= svega prihodi – svega rashodi)	800		

ZAŠTO JE UŠTEDA VAŽNA ZA ZANINU PORODICU?

1. UŠTEDE MOGU POMOĆI ZANINOJ PORODICI DA BI POSTIGLI FINANSIJKI CILJ KAO NA PRIMER
 - DA ULAŽE U BIZNISU
 - DA KUPI KUĆU ILI STAN
 - ŠTEDETI U BANCIMA ZA VREME PENZIONISANJA ILI ZA HITNE ZDRAVSTVENE SLUČAJEVE
2. UŠTEDE MOGU POMOĆI ZANINOJ PORODICI DA ZARADI VIŠE NOVCA PREKO- KROZ
 - POSLOVNIH PRIHODA
 - PRIHODI OD ZAKUPNINA
 - KAMATNE STOPE NA DEPONOVANA SREDSTVA U BANCIMA
3. UŠTEDE MOGU POMOĆI ZANINOJ PORODICI DA POKRIJE
 - ZDRAVSTVENE TROŠKOVE
 - TROŠKOVE NA POPRAVLJANJE KUĆE, AUTOMOBILA ITD.

KAKO TREBA ŠTEDETI ZANINA PORODICA?

ONI TREBAJU DA:

1. ODREDE CILJEVE SVOJE ŠTEDNJE
2. PRIMENITI PRAVILO 50/30/20
3. USKRATITI NEOSNOVNE TROŠKOVE
4. NAJPRE PLATITI SEBI
5. PRIMENITI PRAVILO OD 30 DANA KAKO BI SPREČILI NEOPHODNE TROŠKOVE

DA ODREDE NJIHOV CILJ ŠTEDNJE

MOGUĆI CILJEVI ŠTEDNJE

DA ODREDIMO NJIHOV CILJ ŠTEDNJE, IZABERITE SVOJE CILJEVE ŠTEDNJE

DA IZABERU SVOJE CILJEVE ŠTEDNJE

1
ULAGANJE U BIZNIS

2
KUPOVINA KUĆE ILI
STANA

3
ŠTEDNJA U BANCI ZA
VREME
PENZIONISANJA ILI
HITNE SLUČAJEVE

DA IZABERU SVOJE CILJEVE ŠTEDNJE

- RAD U POSLOVNOM DRUŠTVU I PRIMANJA DOZNAKA MOTIVISALO JE ZANU DA ZAPOČNE SVOJ BIZNIS
- NAKON DISKUSIJE O POSLOVNIM IDEJAMA SA ANDROM I PORODICOM, SVI ZAJEDNO SU REŠILI DA ULAŽU U OTVARANJU PEKARE

IDENTIFIKACIJA POTREBNIH RESURSA ZA POSTIZANJE POSLOVNOG CILJA

- UŠTEDE
 - SAKUPLJATI MESEČNE UŠTEDE
- DOZNAKE
 - SAKUPLJATI DOZNAKE KOJE ANDRA ŠALJE
- BANKARSKI KREDIT
 - APLICIRATI ZA BANKARSKI KREDIT AKO JE POTREBNO

ODREDITI POTREBNU VREDNOST ULAGANJA

OVO JE OCENJENO U POSLOVNOM PLANU, U SKORIJEM MODULU

ULAGANJE U BIZNISU
12.000 EURO

Svrha: uštedi 12.000€

Vreme: tokom godinu dana

Kako: uštediti 500€ mesečno, 6.000€ tokom
godine

300€ doznaka mesečno, 3.600€
tokom godine dana

Njima je potrebno 2.400€

**Njima je potrebno
2.400€**

DA SE ODREDI POTREBAN IZNOS ULAGANJA

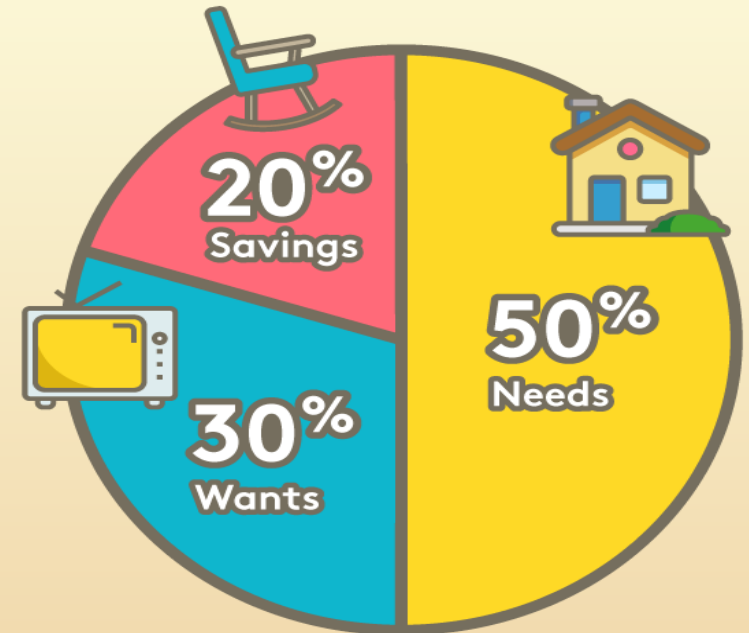
DA BI OBEZBEDILA JOŠ 2.400 €, ZANINA PORODICA MOGLA BI:

- POVEĆATI ŠTEDNJU
 - DA ODVOJI SA STRANE VEĆU SUMU NOVCA U VIDU MESEČNE ŠTEDNJE
- POVEĆATI DOZNAKE
 - TRAŽITI OD ANDRE DA IM POŠALJE VEĆI IZNOS MESEČNIH DOZNAKA
- APLICIRATI ZA BANKARSKI KREDIT

PRIMENITI PRAVILO 50/30/20

- LAKŠE PRAVILO DA SE PRIHOD PODELI U TRI KATEGORIJE I UŠTEDI
 - 50% POTREBE
 - 30% ŽELJE
 - 20% UŠTEDA

50/30/20 rule

PRIMENITI PRAVILO 50/30/20

RAZLIKA IZMEDJU POTREBA I SREDSTAVA

ESENCIJALNI VS. NEBITNI TROŠKOVI

- **PRIBLIŽNO 50% UKUPNOG PRIHODA TREBATE POTROŠITI ZA POTREBNO ROBU = OSNOVNE TROŠKOVE**

- ZA STVARI KOJE SU VAM POTREBNE

- NA PRIMER

- ISHRANA
- KIRIJA
- VRAĆANJE KREDITA
- JAVNE USLUGE
- ŠKOLOVANJE

- **NE VIŠE OD 30% UKUPNOG PRIHODA KOJI TREBATE POTROŠITI NA ROBU KOJU ŽELITE**

- STVARI KOJE VI ŽELITE, ALI VAM NISU POTREBNE

- NA PRIMER

- RESTORANI
- ODECA (NEKOLIKO VRSTA)
- ZABAVA
- UČLANJIVANJE U TERETANU
- POKLONI/ DONACIJE

PRIMENITI PRAVILO 50/30/20

- ***BAREM 20% UKUPNOG PRIHODA TREBATE UŠTEDETI***

SPREČITI NEOSNOVNE TROŠKOVE

Da li mi trebaju sva ova nepotrebna
dobra?

Mogu li da potrošim manje na nekim
od ovih nebitnih dobara?

SPREČITI NEOSNOVNE TROŠKOVE

Da li svakako
treba da se hranim
u restoran?

Da li mi je potrebno
izlaziti u Kinu svakog
dana?

Da li mi je
potrebna sva roba
koju kupujem?

NE- mogu se hraniti
kod kuće!

NE – mogu gledati
filmove I kući

NE- mogu kupovati
manje robe I po
povoljnijoj ceni?

DA PRVO SEBE ISPLATE

- PO PRAVILU 50/30/20, ZANINA PORODICA TREBA UŠTEDETI NAJMANJE 20% NJIHOVIH PRIHODA
- TAKO DA ZANINA PORODICA JE SEBI ODREDILA DA UŠTEDI 500 € MESEČNO
- PRVA STVAR KOJU TREBA URADITI, PRVOG DANA U MESECU, JE DA SA STRANE ODVOJI 500€
- ONI ŠTEDNJU OD 500€ TREBAJU TRETIRATI KAO OBAVEZU

PRAVILO UŠTEDE OD 30 DANA JE JEDNOSTAVNO

- JEDNO JEDNOSTAVNO PRAVILO DA SE UŠTEDI U OSNOVNIM DOBRIMA
- KADA DOŽIVITE **IMPULS ZA KUPOVINU** , ZAUSTAVITE SEBE I RAZMISLITE O KUPOVINI TOKOM 30 DANA
- **OBIČNO POSLE 30 DANA, ĆETE SVATITI DA NEMATE POTREBE ZA TO DOBRO**

IMPULSIVNA KUPOVINA PODRAZUMEVA " NEPLANIRANU KUPOVINU STVARI ZA KOJE NISTE DETALJNO RAZMISLILI

OXFORD DICTIONARY ONLINE

ZAŠTO LJUDI PROPADAJU U ŠTEDNJU?

- FALI IM PLAN BUDŽETA
- FALE IM SPECIFIČNI CILJEVI
- IMAJU NEGATIVAN STAV
- NEDOSTAJE IM MOTIVACIJA
- IMAJU NEOSTAVRENA OČEKIVANJA

PITANJE 1

- UŠTEDA JE:
 - A. RAZLIKA IZMEDJU UKUPNIH PRIHODA I UKUPNIH RASHODA
 - B. UKUPNI PRIHOD MINUS UKUPNI RASHOD
 - C. IZNOS NOVCA KOJI NEMATE POTREBE DA POTROŠITE
 - D. SVE

PITANJE 2

- ZAŠTO NAM PROPADA ŠTEDNJA:
 - A. FALI NAM PODSTICAJ
 - B. FALE NAM SPECIFIČNI CILJEVI
 - C. A I B
 - D. NIJEDNO

PITANJE 3

- UŠTEDE NAM MOGU POMOĆI DA POSTIGNEMO SVOJE FINANSIJSKE CILJEVE
 - A. TAČNO
 - B. NE TAČNO

PITANJE 4

- DA BI ŠTEDELI, MI TREBAMO DA:
 - A. ODREDIMO SPECIFIČNE CILJEVE ŠTEDNJE
 - B. PRIMENIMO PRAVILO 50/30/20
 - C. PRVENSTVENO DA ISPALTIMO SEBE
 - D. SVE

PITANJE 5

- DA BI SPREČILI NE OSNOVNE TROŠKOVE, KADA STE U ISKUŠENJU **IMPULSA KUPOVINE**, STANITE I RAZMISLITE O TOME TOKOM 30 DANA.

A. TAČNO

B. NE TAČNO

PREPORUKE

- [HTTPS://TEMPLATES.OFFICE.COM/EN-US/PERSONAL-MONTHLY-BUDGET-SPREADSHEET-TM16410113](https://templates.office.com/en-us/personal-monthly-budget-spreadsheet-tm16410113)
- [HTTP://WWW.PRACTICALMONEYSKILLS.COM](http://www.practicalmoneyskills.com)
- [HTTPS://PLAYMONEYMAGIC.COM/](https://playmoneymagic.com/)
- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=IN3GUGK6T7I](https://www.youtube.com/watch?v=IN3GUGK6T7I)
- [HTTPS://WWW.YOUTUBE.COM/WATCH?V=3I3UURDUDAM](https://www.youtube.com/watch?v=3I3UURDUDAM)
- [HTTPS://WWW.BRITANNICA.COM/TOPIC/SAVING](https://www.britannica.com/topic/saving)
- [HTTPS://BQK-KOS.ORG/EDU/WP-CONTENT/UPLOADS/2020/04/BROSHURA-1-FINAL-FINAL.PDF](https://bqk-kos.org/edu/wp-content/uploads/2020/04/broshura-1-final-final.pdf)
- [HTTPS://BQK-KOS.ORG/EDU/WP-CONTENT/UPLOADS/2019/05/ARTICLE-ON-LOAN.PDF](https://bqk-kos.org/edu/wp-content/uploads/2019/05/article-on-loan.pdf)
- [HTTPS://BQK-KOS.ORG/EDU/WP-CONTENT/UPLOADS/2020/04/BROSHURA-2-FINAL.PDF](https://bqk-kos.org/edu/wp-content/uploads/2020/04/broshura-2-final.pdf)